

Ljubljana, 19. 3. 2024

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Predsednik dr. Robert Golob

E-naslov: gp.kpv@gov.si , gp.gs@gov.si

ODPRTO PISMO PREDSEDNIKU VLADE GLEDE OBNOVITVE SOCIALNEGA DIALOGA V OKVIRU EKONOMSKO SOCIALNEGA SVETA

Spoštovani predsednik vlade, dr. Robert Golob,

zadnjih nekaj let smo v Sloveniji priča padanju standarda socialnega dialoga v okviru Ekonomsko socialnega sveta (v nadaljevanju ESS), ki je osrednji tripartitni organ socialnih partnerjev in vlade na državni ravni. ESS ne deluje že od lanskega julija, kar je, razen obdobja pred nastopom te vlade, najdaljše obdobje njegovega nedelovanja. Naj spomnimo, da je ta vlada napovedovala drugačno delovanje in se v koalicijski pogodbi tudi zavezala socialnemu dialogu, danes pa žal lahko ugotovimo, da je socialni dialog na eni najnižjih točk v 30-letni zgodovini delovanja ESS.

Delodajalske organizacije so bile tiste, ki so julija 2023 izstopile iz ESS. Posebej zaskrbljujoče pa je dejstvo, da na vladni strani ni popolnoma nobene (pro)aktivnosti v zvezi z obuditvijo delovanja ESS. Nasprotno: predlogi zakonov in drugih dokumentov se, razen redkih izjem, ne usklajujejo več. Ta redka »usklajevanja«, tako kot na primer zadnji primer predloga sprememb Zakona o evidencah s področja dela in socialne varnosti, pa kažejo na temeljno nerazumevanje bistva socialnega dialoga. Sestanki, ki z namenom poskusa obuditve delovanja ESS občasno potekajo pri ministru za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti so vsebinsko popolnoma prazni, dogovori o nadaljnjem delu pa ostajajo neuresničeni v praksi.

Tudi vi, gospod predsednik vlade, se na poziv predsednika ESS, za sestanek v zvezi z obuditvijo delovanja ESS, ne odzivate. Ste pa večkrat našli čas in se sestali z delodajalskimi organizacijami. Še več, z delodajalskimi organizacijami ste se dogovorili za ustanovitev več delovnih skupin, iz katerih smo sindikati povsem izključeni! Takšna neenaka obravnava socialnih partnerjev je za nas popolnoma nesprejemljiva in seveda ne more voditi k uspešni ponovni vzpostavitvi delovanja ESS in učinkovitega tripartitnega socialnega dialoga. Ravno nasprotno: tovrstna ravnanja Vlade RS in posamičnih ministrov kažejo na to, da se v Sloveniji daje prednost lobiranju pred učinkovitim ter enakopravnim tripartitnim socialnim dialogom, ki predstavlja temelj družbenega razvoja in osnovno demokratično vrednoto.

Pred Slovenijo je vrsta reform in priprava dokumentov, ki bodo imeli pomembne posledice za razvoj in delovanje države ter njenih prebivalcev na srednji in dolgi rok. Številnim se je vlada zavezala v Načrtu za okrevanje in odpornost. Nekatere bo Slovenija pripravljala v okviru Evropskega semestra in novih fiskalnih pravil, čaka nas tudi implementacija pomembnih evropskih direktiv. S tem v zvezi poudarjamo, da si ne predstavljamo uspešnih, sprejemljivih in učinkovitih rešitev brez

enakopravnega socialnega dialoga v okviru ESS, z zadostnim časom za iskanje skupnih rešitev. V preteklosti so enostransko, na silo in mimo dialoga sprejete rešitve že doživele klavno usodo na referendumih in preko razveljavitvenih odločb Ustavnega sodišča. Na ta tveganja in na katastrofalno stanje socialnega dialoga smo že začeli opozarjati tudi predstavnike evropskih in drugih mednarodnih institucij. Navsezadnje pa tudi Evropska komisija izrecno zahteva, da pri oblikovanju reform, tako znotraj Evropskega semestra kot tudi Načrta za okrevanje in odpornost, aktivno in enakopravno sodelujejo socialni partnerji.

Spoštovani dr. Robert Golob, odgovoren predsednik vlade bi se že zdavnaj, za zaprtimi vrati, sestal z obema socialnima partnerjema na skupnem sestanku. Zagotovil bi jima enak položaj in dosledno spoštovanje tripartitno dogovorjenih Pravil o delovanju ESS ter spoštovanje temeljev in namena, s katerim je bil ESS pred 30. leti ustanovljen. Predvsem pa bi jima zagotovil enako obravnavo, preprečil spreminjanje s konsenzom dogovorjenih zakonskih sprememb in storil vse, da se izogne enostranskemu lobiranju kateremu smo priča danes s strani predstavnikov kapitala.

Sindikalne centrale, članice ESS vas pozivamo, da zagotovite, da se bodo vse spremembe zakonodaje oblikovale in obravnavale znotraj ESS, ob spoštovanju Pravil o delovanju ESS ter Resolucije o normativni dejavnosti. Kakor tudi, da se konča s prakso, katero trenutno dopušča Vlada RS in posamična ministrstva znotraj nje, ki onemogoča učinkovit socialni dialog.

Ob ohranjanju trenutnega stanja in načina delovanja pa bomo reprezentativne sindikalne centrale primorane pričeti z izpostavljanjem vaše odgovornosti v zvezi s tem ter obveščanjem in aktivacijo delavk in delavcev - v škodo katerih je odsotnost socialnega dialoga.

Lep pozdrav

Zveza Svobodnih sindikatov Slovenije
Predsednica Lidija Jerkič, l.r.

Konfederacija sindikatov Slovenije Pergam
Predsednik Jakob Počivavšek, l.r.

Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije
Predsednik Branimir Štrukelj, l.r.

Konfederacija sindikatov 90 Slovenije
Predsednik Damjan Volf, l.r.

KNSS-Neodvisnost
Predsednica Evelin Vesenjajk, l.r.

Slovenska zveza sindikatov Alternativa
Predsednik Zdenko Lorber, l.r.

Zveza delavskih sindikatov Slovenije – Solidarnost
Predsednik Matic Kastelec, l.r.